

**KARLSTADS KOMMUN****KOMMUNLEDNINGSKONTORET****Remissvar** 2024-10-30Marie Edwinson,
marie.edwinson@karlstad.se

Finansdepartementet

Insänt via e-post:
fi.remissvar@regeringskansliet.seKopia till:
fi.ofa.dof.remiss@regeringskansliet.se**Remissvar – Digital myndighetspost (SOU
2024:47)**

Dnr KS/2024:412 Dpl 1.1.4.4

Sammanfattning

Karlstads kommuns inställning sammanfattas i följande punkter men utvecklas i valda delar vidare under ”Karlstads kommuns synpunkter”.

- Karlstads kommun tillstyrker förslaget om en ny lag som reglerar kommunala och statliga förvaltningsmyndigheters samt domstolars användning infrastrukturen för digital post.
- Karlstads kommun är tveksam till den valda modellen med att låta det vara frivilligt för enskilda privatpersoner och företag att ansluta och anser att det är bättre att ansluta alla men sen ge möjligheter till undantag.
- När det gäller omfattningen på vad som ska skickas anser Karlstads kommun att det är viktigt att säkerställa att formuleringen i lagtexten inte är för snäv, för att tydliggöra att det inte bara kan användas för formell myndighetspost och beslut i ärenden utan även för annan viktig post.
- Karlstads kommun tycker att det är bra att staten tillhandahåller en lösning för enskilda att ta emot digital myndighetspost som är tillgänglig för alla.
- Karlstads kommun delar uppfattningen att den föreslagna lösningen inte påverkar personuppgiftsansvaret utan att det kvarstår på kommunen och att någon ytterligare reglering inte behövs.

Karlstads kommun	Webbplats	E-post	Organisationsnr
Postadress	karlstad.se	karlstadskommun@karlstad.se	212000-1850
Karlstads kommun	Besöksadress	Telefon	Bankgiro
651 84 Karlstad	Kontaktcenter	054-540 00 00	405-2213
	Västra Torggatan 26		

- Kommunen vill framhålla att den valda avgiftsmodellen där Digg tar betalt kan ha en viss hämmande effekt för målet med ökad användning.
- Karlstads kommun anser att det finns stora behov av förbättringar av tjänsten för öka tillgängligheten och nyttan för fler. Det måste vara möjligt att få bekräftelse/läskvittens för delgivning samtidigt som tjänsten bör utvecklas för att kunna hantera fler format, som kan behövas. Det är också angeläget att enskilda som har stöd av god man eller förvaltare, samt företag kan företrädas i tjänsten med stöd av ombudsförfarande. Det är viktigt att enskildas behov av tillgång till tillgängliga och enkla tjänster är vägledande i utvecklingen.
- Karlstads kommun instämmer i att inskränkningen av den kommunala självstyrelsen får anses proportionerlig i förhållande till den förväntade samhällsnyttan.
- Karlstads kommun instämmer också slutligen i att finansieringsprincipen ska tillämpas eftersom det innebär ett nytt åtagande för kommunerna.

Karlstads kommuns synpunkter

Karlstads kommun är utsedd remissinstans för promemorian med möjlighet att komma med synpunkter och lämnar därför detta yttrande. Kommunens synpunkter lämnas kort per avsnitt i den ordning som följer i remissen.

Inledande överväganden (avsnitt 9.2)

Karlstads kommun ser positivt på en tydligare gemensam riktning och strategi för det offentliga kommunikation med enskilda. Kommunen instämmer i utredningens slutsatser att den bristande styrningen lett till att kommuner och andra myndigheter utvecklat egna kommunikationslösningar. Det har till exempel skett direkt via verksamhetssystem eller genom e-tjänster. En nackdel med förslaget är att redan gjorda investeringar och etablerade arbetssätt i kommunerna nu kan påverkas av obligatoriska krav på att använda Mina meddelanden. Samtidigt är det viktigt att utgå från de vi är till för, medborgarna och deras perspektiv och med den utgångspunkten är kommunens samlade bedömning att det är bäst med en gemensam riktning. Kommunen instämmer därför i att det är av vikt att det sker en samordnad insats kring kommunikationen med enskilda även om det även fortsättningsvis kommer att finns ärenden som behöver hanteras på traditionellt vis.

Krav på myndigheter att använda infrastrukturen Mina meddelanden för utskick till enskilda (avsnitt 9.3)

Kommunen har inga invändningar mot att det införs en ny lag som reglerar kommunala och statliga förvaltningsmyndigheters och domstolars användning av infrastrukturen för digital post. Karlstads kommun använder redan idag infrastrukturen för utskick av lönebesked och kommunen har även sagt ja till att vara med i Sveriges Kommuners och Regioners (SKR) satsning handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering vilket innebär att kommunen redan på frivillig väg tagit steg för att öka den digitala posthanteringen.

Kommunen tillstyrker förslaget men vill samtidigt understryka vikten av att tjänsten utvecklas och anpassas för att fungera praktiskt. Kommunens synpunkter rörande detta utvecklas vidare under avsnitt 9.7.1 Åtgärder för ett utökat användande av infrastrukturen.

Flera anpassningar behöver göras vid ett krav på enskilda (avsnitt 9.6.3)

Karlstads kommun är tveksam till den valda modellen med att låta det vara frivilligt för enskilda privatpersoner och företag att ansluta. Kommunens uppfattning är att det är bättre att ansluta alla men sen ge möjligheter till undantag, precis som Danmark gjort.

Kommunen uppfattar att utredningens främsta skäl för den valda modellen är att Sveriges kommuner idag inte är organiserade för att hjälpa enskilda som saknar möjligheter eller har svårigheter att använda digitala tjänster samt att det i så fall krävs omfattande åtgärder för att utveckla tjänsten. Samt att det riskerar leda till ett utanförskap för de enskilda med svårigheter.

Kommunen vill i sammanhanget framhålla att redan det faktum att tjänsten blir obligatorisk för myndigheter kräver utveckling för att den ska kunna användas. Det är till exempel inte rimligt att en miljönämnd eller byggnadsnämnd ska behöva använda olika vägar när man kommunicerar sina tillsynsbeslut, beroende på om de riktar sig mot privatpersoner eller företag. Så lösningen behöver redan nu utvecklas för att ha den funktionalitet som behövs för ett företag och för att förenklat kunna delge beslut från myndigheterna.

När det gäller frågan om utanförskap ser kommunen tvärtom att den valda lösningen på sikt riskerar förstärka utanförskapet för enskilda med svårigheter, de som framför allt är beroende av samhällets stöd och hjälp. En förlängd befordringstid för post som också föreslås innebär att man ytterligare förstärker skillnaderna i service gentemot de som inte är anslutna. Kommunens myndighetsverksamhet och beslutsfattande del inom LSS delar den här uppfattningen. Det är troligt att tröskeln för människor med funktionsnedsättning, språksvårigheter eller bristande teknikkunskap är större när det gäller att göra ett aktivt val om att nyttja tjänsten än vad som är fallet om de tilldelas tjänsten men sedan får välja bort.

Att få sitt beslut kommunicerat digitalt kan på sikt leda till att enskilda i större utsträckning med stöd av till exempel AI på ett enklare sätt kan översätta sina beslut, få dem upplästa eller enkelt sammanfattade. Några sådana möjligheter finns inte om kommunikationen även fortsättningsvis ska ske med traditionell papperspost. Med beaktande av detta är Karlstads kommuns ställningstagande att det vore bättre med en obligatorisk anslutning för alla, med möjlighet att i stället välja bort i undantagsfall.

Kommunens målsättning är att vara en kommun för alla och ett inkluderande förhållningssätt ligger i linje med EU:s principer om människor och deras rättigheter och att främja den digitala framtidens hållbarhet. Det överensstämmer också med den svenska digitaliseringsstrategins delmål att alla ska kunna utveckla och använda sin digitala kompetens och att det ska finnas bästa möjliga förutsättningar för alla att på ett säkert sätt ta del av det digitala samhället. Ska Sverige som land och medlemsstat kunna leva upp till de uppsatta målen är det angeläget att staten tar sitt ansvar och bidrar till att kommunerna kompenseras för att kunna möta den här utvecklingen.

Kommunen är tveksam till utredningens ställningstagande om att det skulle vara så resurskrävande som det framhålls att ansluta alla men sedan möjliggöra undantag. Med stöd av teknik bör det inte vara omöjligt att kunna hantera och automatisera det inom ramen för tjänsten. En förutsättning som skulle förenkla är att alla från 18 år, utan kostnad, tilldelas en statlig e-legitimation.

Kommunen delar utredningens slutsatser om att en lösning där enskilda tvingas att ansluta medför att infrastrukturen behöver utvecklas ytterligare. Ombudshandlingen skulle till exempel behöva ses över. Ett alternativ kan vara att göra införandet i flera steg, att först ansluta myndigheterna och därefter vid en senare tidpunkt även enskilda. Då kan delar i tjänsten som är nödvändiga för enskilda som ombudshantering utvecklas parallellt med att tjänsten används, i stället för att ett bredare användningsområde ska försena myndigheternas skyldigheter att använda tjänsten.

Åtgärder för ett utökat användande av infrastrukturen (9.7.1)

En större variation av åtkomstmöjlighet utifrån behörigheter och fullmakter behövs för att företag ska kunna ha andra än VD som kontaktpersoner/ombud i ärenden. Detsamma gäller för att möta det behov som finns för personer som har god man eller förvaltare. Det kan också finnas behov av att utveckla tvåvägskommunikation i tjänsten.

Karlstads kommuns uppfattning är att tjänsten även måste tillhandahålla en leveransbekräftelse för delgivning. Kommunens bygglov kommuniceras till exempel redan idag digitalt genom en lösning där den enskilde får identifiera sig med bank-ID vilket resulterar i ett leveransbesked till

kommunen, som förenklad delgivning. Det är viktigt att understryka att övergången till en gemensam obligatorisk tjänst på nationell nivå inte får medföra försämringar i funktionaliteten för kommunens verksamheter. Kommunen vill framhålla att tjänsten behöver utvecklas för att kunna hantera fler filformat och större filer. Det är en utveckling som behöver göras med utgångspunkt i behoven hos myndigheterna.

Med hänsyn till att det finns en osäkerhet kring om infrastrukturen Mina meddelanden kommer att vara tillräckligt säker vid kris, krig eller höjd beredskap anser Karlstads kommun att det finns skäl att överväga om det behöver förtydligas att kommunikering av vissa typer av beslut i dessa lägen inte behöver eller ska ske genom den valda lösningen.

Detta remissvar har signerats digitalt.

Linda Larsson
Kommunstyrelsens ordförande

Ulrika K Jansson
kommundirektör

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter: